

บทที่ 10	แทคติก Tactics
-----------------	---------------------------

ความนำ

แทคติก (Tactics) ยุทธวิธีหรือเทคนิคในการเล่นแกมมัลกีฬาท่าง ๆ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ แม้แต่ไปโลน้ำก็ไม่มีข้อยกเว้นเช่นกัน คือ

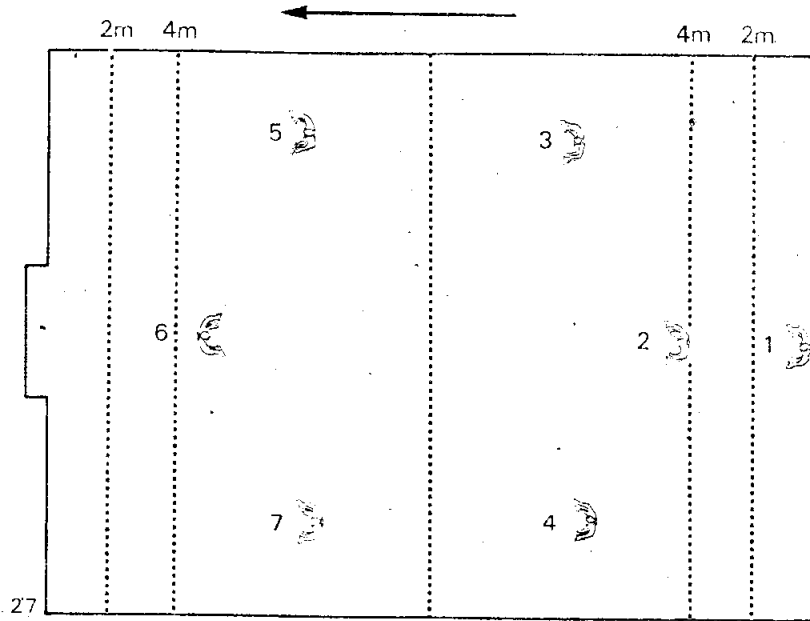
1. ความสามารถส่วนตัวของผู้เล่นแต่ละคน
2. จุดอ่อนของผู้เล่นแต่ละคน
3. วิธีการส่งลูกของผู้เล่นแต่ละคน
4. สุขภาพของผู้เล่นมีความแข็งแรงและรวดเร็วเพียงใด
5. ประสบการณ์ของผู้เล่นแต่ละคน

นอกจากนี้ขนาด รูปร่าง และความลึกของสระมักจะมีผลกระทบกระเทือนในเทคนิคการเล่นด้วย

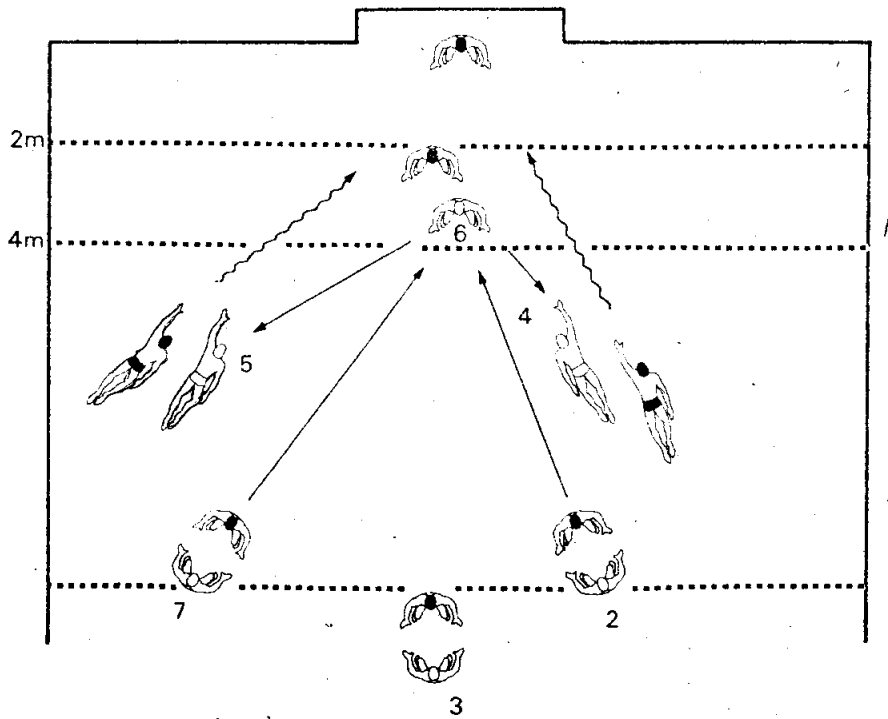
แบบการรุกเบื้องต้น (Basic attacking formation)

ต่อไปนี้เป็นแบบแผนการเล่นไปโลน้ำแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันอยู่เสมอในการเล่นหลาย ๆ แบบด้วยกัน คือแบบ 1 - 2 - 2 - 1 หรือเรียกกันว่าแบบพิวอออฟเฟ้นท์ (Pivot offence) ไม่รวมถึงประตู แต่ต้องมีศูนย์หน้าไว้ทะลุทะลวง 1 คน ที่สำคัญต้องอยู่ตรงหน้าประตูที่ตรงข้าม หรือบริเวณนอกเขตเส้น 2 เมตร โดยดูจากผู้เล่นหมายเลข 6 ในภาพก็ได้ ที่อาจจะเป็นผู้เล่นในตำแหน่งศูนย์หน้าของทีมให้เป็นผู้เล่นที่ยืนแนวหน้าคอยรับลูกพาทีมบุกฝ่ายตรงข้าม โดยการเลี้ยงการส่งลูกให้เข้าถึงจุดหมายให้ได้แน่นอน ซึ่งจุดนี้เป็นจุดอันตรายของฝ่ายรับ เพราะการผ่านลูกและการยิงลูกมักจะกระทำกันที่จุดนี้ ผู้เล่นทุกคนสามารถเข้าประจำจุดนี้ได้เป็นจุดที่สามารถควบคุมเกมส์การเล่นได้อย่างดีในการรุก เพราะจุดนี้จะเป็นจุดที่ควบคุมลูกนำลูกรุกเข้าไปจนถึงประตูได้อย่างดีด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่นการผ่านลูกให้เพื่อนร่วมทีมที่ว้ายเข้ามา การยิงลูก การหมุนตัวตัดผ่านเข้าไปและการเลี้ยงลูกแบบฝึกนี้เป็นรูปการฝึกที่ดีในการพุ่งเข้าหาฝ่ายป้องกัน ซึ่งนำโดยผู้เล่น 1 หรือ 2 คน บีบเข้าไปจุดอันตรายให้มากที่สุด (บริเวณใกล้เส้น 2 เมตร หน้าประตู) จากภาพ

บทที่ 10 แทคติก

ภาพที่ 161 การเล่นแบบ 1-2-2-1

ภาพที่ 162 การรุกแบบ 1-2-2-1 ที่บับไซร่กู่ต่อสู

บทที่ 10 แทคติก

แบบแผนการเล่นนี้ ให้ไว้สำหรับทีมที่กำลังว่่ายหรือรุกเข้าโจมตี จะทำได้ดีเมื่อปีกทั้งสองข้างหมุนตัดผ่านเข้ามาในพื้นที่เขตทำคะแนน พยายามบีบฝ่ายตรงข้ามเข้าไปในปีกใดปีกหนึ่งจะเกิดว่างขึ้นเข้าไปจนถึงจุดหน้าประตูต่อสู้ ผู้ที่จะยิงประตูต้องมีความสามารถในด้านต่อไปนี้คือ

1. เริ่มต้นได้อย่างรวดเร็วและสามารถว่่ายหลบหลีกได้รวดเร็วในระยะอันสั้น
2. มีความสามารถที่จะกลับเข้าไปรุกทะลวงในเขตได้ตลอดเวลาในระหว่างเกมส์รุกนั้น
3. สามารถเปลี่ยนทิศทางได้อย่างรวดเร็วจากด้านซ้ายไปขวามือ ทั้งที่มีลูกบอลหรือไม่มีลูกบอลในมือก็ตาม
4. มีความสามารถที่จะผ่านลูกในขณะที่รุกเข้าไปนั้นได้ทุกขณะทั้งการส่งผ่านหรือการยิงประตูทำอย่างมีประสิทธิภาพ
5. สามารถเข้าไปถึงจุดกึ่งกลางในเขต ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญและเขาจะหยุดในการรุกเข้าไปก็ต่อเมื่อได้ผลในการยิงนั้นแล้ว

การเล่นชนิดนี้เป็นการกระจายตำแหน่งผู้เล่นในสระระหว่างฝ่ายรุกและฝ่ายรับเท่า ๆ กัน เพื่อให้การสมดุลนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายรับต้องชำนาญมีความสามารถในการที่จะต่อสู้กับผู้เล่นในตำแหน่งกองหน้าของฝ่ายรุกได้ โดยมีศูนย์หน้าและปีกอีก 2 ตำแหน่ง ดังนั้นผู้ป้องกันกลางหรือเซนเตอร์นั้น (มักจะเป็นหมายเลข 2 จากภาพ การรุกแบบ 1 - 2 - 2 - 1) ควรมีความสมบัติดังนี้

1. มีความแข็งแรงพอที่จะรับแรงความกดดันต่าง ๆ ได้
2. ทำการแย่งบอลได้ดีในการเข้าจับ และจ่ายลูกผ่านไปได้ดี
3. ให้หาโอกาสเข้าทำการป้องกันขัดขวางจุดกลางประตูที่เป็นจุดอันตราย
4. มีความสามารถในการขัดขวางห่วงเหนียวเมื่อถูกฝ่ายตรงข้ามรุกเข้ามาถึง

กองหลังฝ่ายรับที่คอยช่วยสนับสนุนนั้นมีหน้าที่ดังนี้ (หมายเลข 3, 4 ในภาพการรุกแบบ 1 - 2 - 2 - 1)

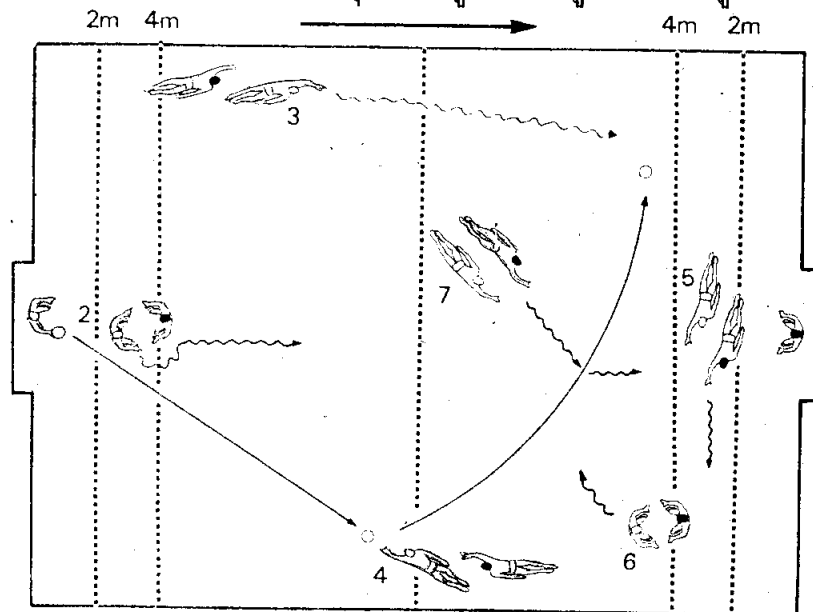
1. สามารถยกย้ายและเข้าประกบผู้รุกของฝ่ายตรงข้ามได้
2. เป็นผู้จับที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะว่่ายหน้า
3. ให้พยายามว่่ายเข้าไปอยู่ระหว่างประตูกับทิศทางผู้รุกและระหว่างลูกบอลกับฝ่ายตรงข้าม
4. สามารถที่จะตั้งรับในพื้นที่ป้องกันได้ และมีความแม่นยำแน่นอนในการส่งลูกผ่านไปยังพื้นที่ที่จะยิงหรือทำประตูได้

บทที่ 10 แทคติก

- พร้อมที่จะช่วยกันทำการขัดขวางห่วงเหนี่ยวฝ่ายตรงข้ามให้ได้ผลด้วยทักษะของแผนการตั้งรับแบบธรรมชาติ การเล่นมีเหตุที่ต้องทำอยู่ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ การยิงประตูกับการป้องกันเท่านั้นที่ผู้เล่นต้องพยายามทำให้ได้เมื่อเป็นฝ่ายรุกและตกเป็นฝ่ายรับ

การป้องกันจุดสำคัญที่ฝ่ายรับต้องระวังตลอดเวลาในช่วงบางโอกาสไม่สามารถทำการป้องกันได้ ฝ่ายรับก็ต้องกระทำทันทีที่ยอมให้ฝ่ายรุกยิงประตูแล้ว ไม่ว่าจะเป็ลูกขว้างประตูหรือลูกมุมก็ตามต้องเข้าป้องกันทันทีและพยายามขัดขวางฝ่ายรุกให้มากที่สุด การทำนั้นต้องอาศัยการช่วยเหลือผู้เล่นฝ่ายรับคนอื่น ๆ ด้วย จึงจะได้ผลดีในการขัดขวางห่วงเหนี่ยวฝ่ายตรงข้าม และวิธีขัดขวางห่วงเหนี่ยว (counter attack) โดยทำในสนามของด้านฝ่ายรับ การทำก็ให้เข้าไปหยุดผู้เล่นฝ่ายรุก ที่ว่ายเข้ามาจู่โจมนั้นที่รับคนอื่นที่เหลือให้ว่ายตัดเข้าไปคอยป้องกันที่ด้านหน้าของประตูรวมทั้งการแย่งลูก การตัดฝ่าวงล้อมเพื่อที่จะทำการรุกต่อไป สิ่งทีผู้เล่นจะต้องมีคือความรวดเร็ว แม่นยำ และความมั่นคงแน่นอนของการผ่านลูก

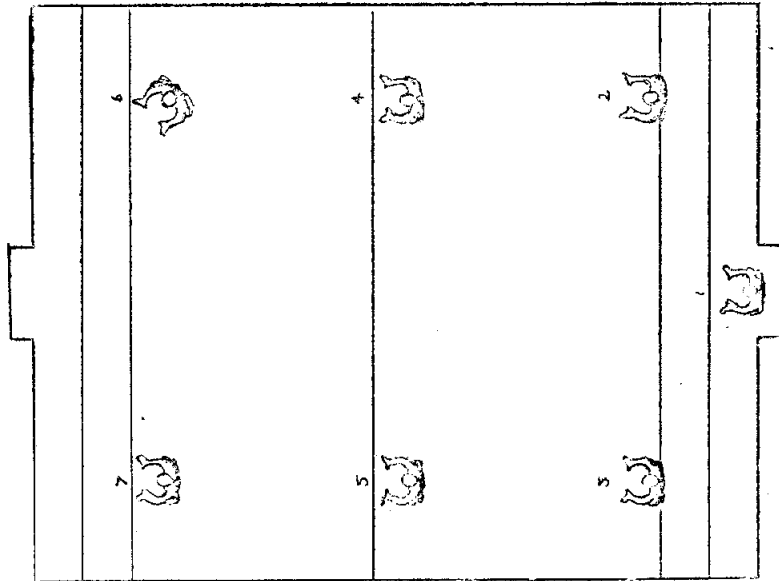
การรุกที่เร็วและได้ผลจะเป็นการรุกแบบลักไก่โดยทีลูกบอลถูกส่งออกมาจากประตูไม่เกินเส้นกึ่งกลางสนาม ให้หมายเลข 4 ซึ่งจะรับบอลและส่งไปให้หมายเลข 3 ที่ตัดออกไปีก สำหรับหมายเลข 2 ให้หลอกล่อก่อนที่จะว่ายตัดออกมากลาง หมายเลข 7 ว่ายตัดเข้ากลางเพื่อรับบอลด้วยจากหมายเลข 4 ที่ส่งมาเช่นกัน หมายเลข 5 ที่อยู่ในเขต 4 เมตร ให้ว่ายตัดออกผ่านหน้าประตูหนีออกมา ชะลอให้ช้ากว่าฝ่ายรับเพื่อหยุดตัวรับลูกยิงประตูได้ด้วย ให้ดูภาพประกอบ

ภาพที่ 163 การเล่นเกมเร็ว

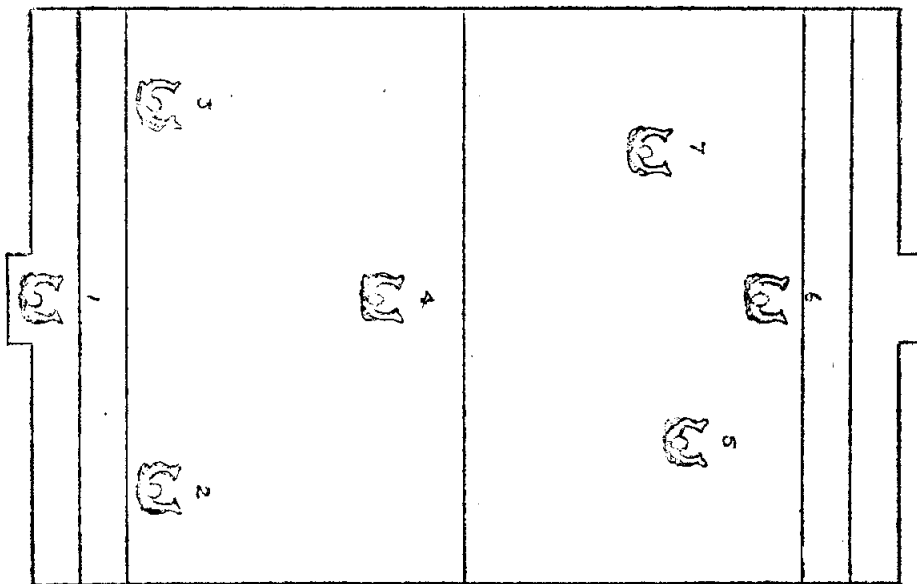
บทที่ 10 แทคติก

รูปแบบการเล่นทีม

ภาพที่ 164 การเล่นแบบ 2 - 2 - 2

อธิบาย แบบฝึก 2 - 2 - 2 นั้นคือผู้เล่นที่ยกเว้นผู้รักษาประตูเป็นแบบที่ธรรมชาติเหมาะในการเริ่มฝึกหัดเป็นการเล่นที่ควบคุมทั้งสนามสมดุลย์มาก แต่มีผลในช่องกลางว่าง ห่างกันมาก ไปอาจถูกเจาะทะลุกลางทำให้พะวงเมื่อมีการโจมตีหน้าประตู มีช่องว่างมากจึงไม่ค่อยนิยมเล่นมากนัก

ภาพที่ 165 การเล่นแบบ 2 - 1 - 2 - 1

บทที่ 10 แทคติก

อธิบาย ในการเล่นแบบ 2-1-2-1 เป็นแบบที่เล่นกันมานานแล้ว หลายสมัยเป็นแบบฝึกการเล่นที่ง่าย ๆ ไม่ต้องซับซ้อนกันมากนัก เข้าใจการเล่นง่าย ใช้กองหน้าบุกขึ้นทำประตู 3 คน โดยมีศูนย์หน้าเป็นตัวหอกที่สำคัญในการเจาะเข้าทำประตู แต่เซนเตอร์ฮาล์ฟส์จะต้องเป็นตัวที่ทำงานหนักในการที่จะเข้าจับแย่งลูกหรือเข้าปะทะเหมาะในการเล่นสนามที่เล็กกว่ามาตรฐาน เหมาะกับเกมส์รุกไม่เหมาะในการตั้งรับ ในปัจจุบันจึงนิยมการเล่นแบบ 1-2-2-1 กันเป็นส่วนใหญ่ เพราะเหมาะทั้งในเกมส์รุกและเกมส์รับ

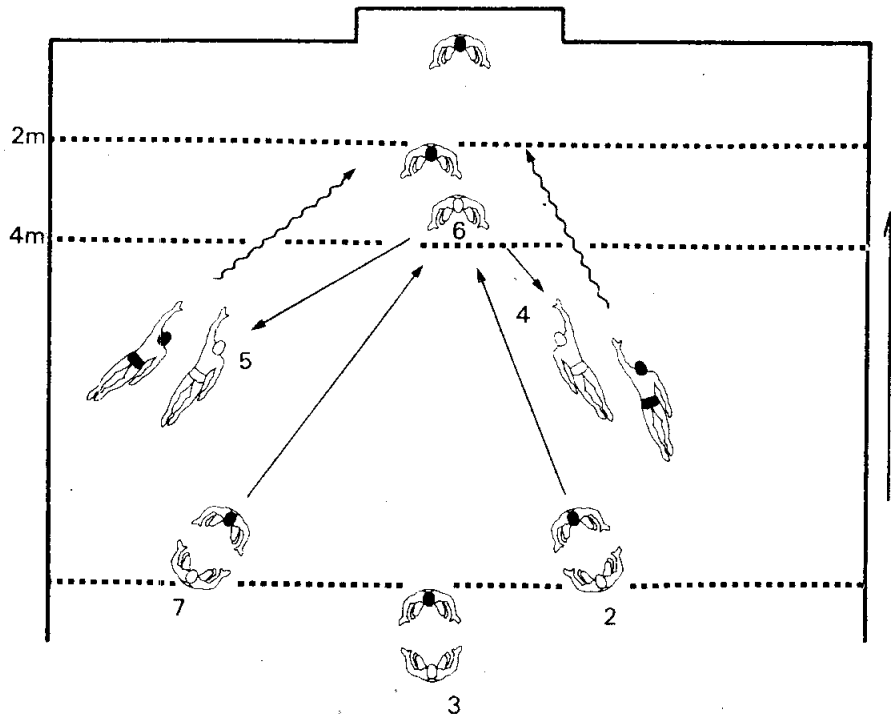
แบบฝึกทั้งทางด้านการรุกและการป้องกัน

การรุกในกีฬาชนิดต่าง ๆ นั้นมีความยากง่ายออกแตกต่างกันไปเมื่อเล่นทีม ยกแก่การที่จะสอนและเรียนกันได้ แต่การรุกของกีฬาโบลีน่าเป็นสิ่งที่อาศัยการฝึกฝนกันได้โดยเฉพาะฝึกจากระบบแบบแผนที่ถูกต้องที่จะฝึกกันเพื่อให้ผลในการโจมตี ทำได้ดีควรฝึกกันดังนี้

1. การฝึกการรุก ในการเล่นที่จะรุกเข้ายิงประตูฝ่ายตรงข้ามมีการเล่นส่งลูกบอลอยู่ 2 วิธีด้วยกัน คือ การส่งลูกตามขวางของสระน้ำกับการส่งลูกผ่านตามยาวของสระ ซึ่งการทำ การผ่านลูกทั้ง 2 วิธีนี้ ให้กระทำการผ่านลูกแบบสั้น ๆ ด้วยความเร็วสูง โดยส่งไปข้างหน้าให้ผู้รับเคลื่อนที่ไปรับบอล พร้อมทั้งเปลี่ยนตำแหน่งไปด้วย สิ่งที่สำคัญของการผ่านลูกแบบนี้คือการดึงให้ลูกออกห่างไปจากเส้นกลางสนาม หนีคู่ต่อสู้ที่เข้ามาแย่งลูกและบีบให้ผู้เล่นเล่นกันในพื้นที่เล็ก ๆ เป็นการฝึกการตัดลูกและเปิดทางเปิดโอกาสในการเข้าทำการชดชวางลูก การฝ่าหลบหลีกออกจากที่ปิดล้อม เป็นต้น

2. ตัวอย่างการหาจังหวะเข้าโจมตี เป็นวิธีการที่ควรปฏิบัติ ให้นำลูกบอลไปวางไว้ในบริเวณที่จะยิงประตู แล้วเริ่มทำการโจมตีโดยให้ผู้เล่นผ่านลูกให้รวดเร็วมั่นคง ฝึกป้องกันแย่งลูกให้รวดเร็วในบริเวณหน้าประตูแล้วให้ศูนย์หน้าเข้าประจำตำแหน่งหน้าประตูฝ่ายตรงข้ามเพื่อรอรับลูกสำหรับยิงประตูหรือส่งลูกผ่านให้ฝ่ายเดียวกัน (ให้ดูหมายเลข 6 ในภาพ) หลังจากนั้นให้หาโอกาสรุกเข้าไปยิงลูกด้วยการผลักลูกแล้วหมุนเข้าไปประจำที่อีกครั้งหลังจากยิงประตูไม่ได้ผล

บทที่ 10 แทคติก

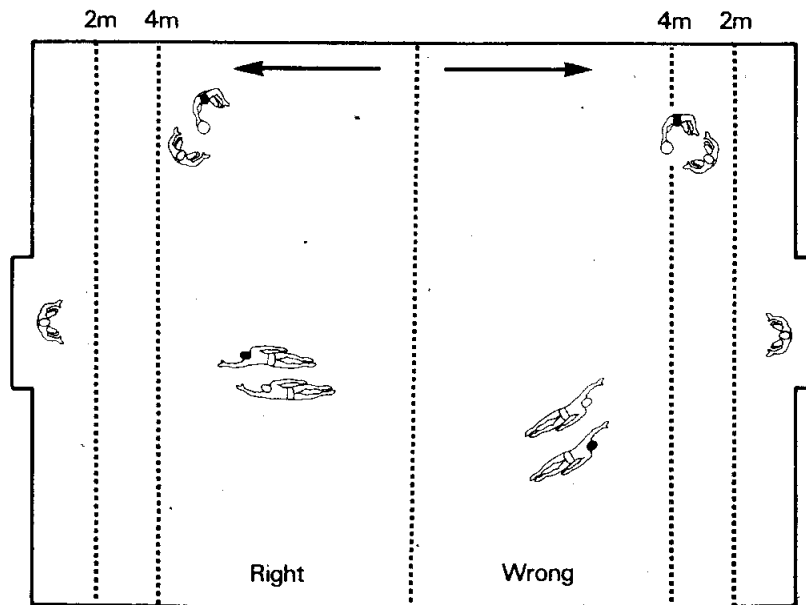

ภาพที่ 166 การบีบโซนเข้ารุกโดยตัวกลางเป็นตัวจ่ายบอล

รวมทั้งการฝึกการป้องกันลูกเมื่อทีมผ่านลูกไม่ดี ถูกตัดไปได้ให้ตัดสติใจที่จะเข้าติดตามควบคุมลูกนั้นด้วย อีกทั้งฝึกการเข้าจับผู้ที่ตัดลูกบอลไปป้องกันการส่งบอลของฝ่ายตรงข้าม เมื่อตัดบอลได้จะไม่หยุดนิ่งต้องหลบลึกหาโอกาสในการส่งบอลต่อไปหรือการยิงลูกด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งการยิงลูกไกลด้วย ซึ่งจะต้องทำตามทักษะดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

3. การตัดเข้าใน เมื่อบอลอยู่ทางเส้นข้างสนามฝ่ายรุกให้พยายามว่ายตัดเข้าใน โดยหนีฝ่ายป้องกันให้ฝ่ายป้องกันว่ายอยู่ทางด้านนอก พยายามเบียดคู่ต่อสู้ออกนอก ขณะเดียวกันอย่าให้คู่ต่อสู้เบียดเราออกด้านนอกได้

บทที่ 10 แทคติก

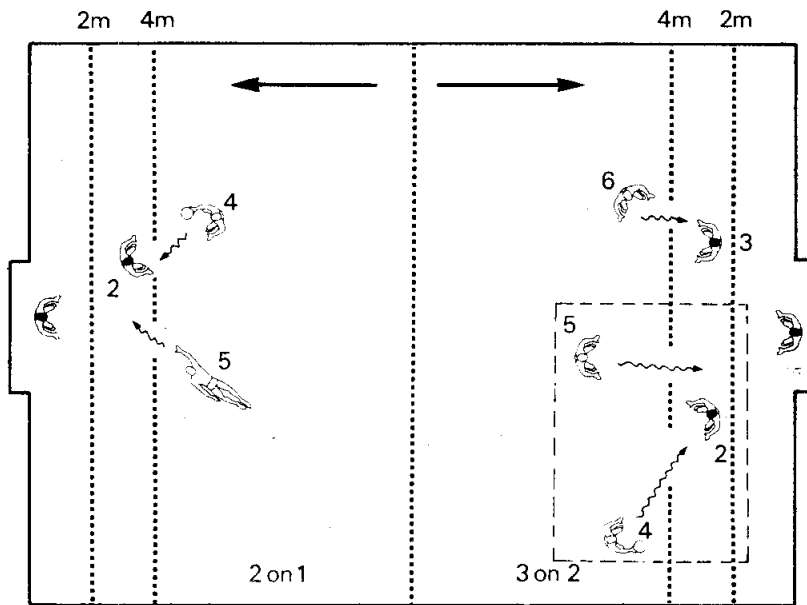
ภาพที่ 167 การเปรียบเทียบการวิ่งเข้าหาผู้ส่งบอล

4. การรุกแบบ 2 : 1 และ 3 : 2 ถือว่าเป็นการรุกแบบได้เปรียบที่ทำได้หรืออาจจะเป็นการฝึกการรุกแบบ 4 : 3 หรือ 5 : 4 ก็ตามให้แยกตัวออกห่างไปย่ำรวมกันเป็นกลุ่มในเส้นทางเดียวกัน พยายามแยกตัวออกแล้ววิ่งนำรุกเข้าไปโจมตีหาโอกาสหลอกปล่อยให้แน่นอน ส่งให้ผู้เล่นทีมเดียวกันที่ว่างอยู่ทำการยิงประตูต่อไป หรือหลอกส่งบอลแต่ยิงประตูเองก็ได้ แล้วแต่จังหวะ

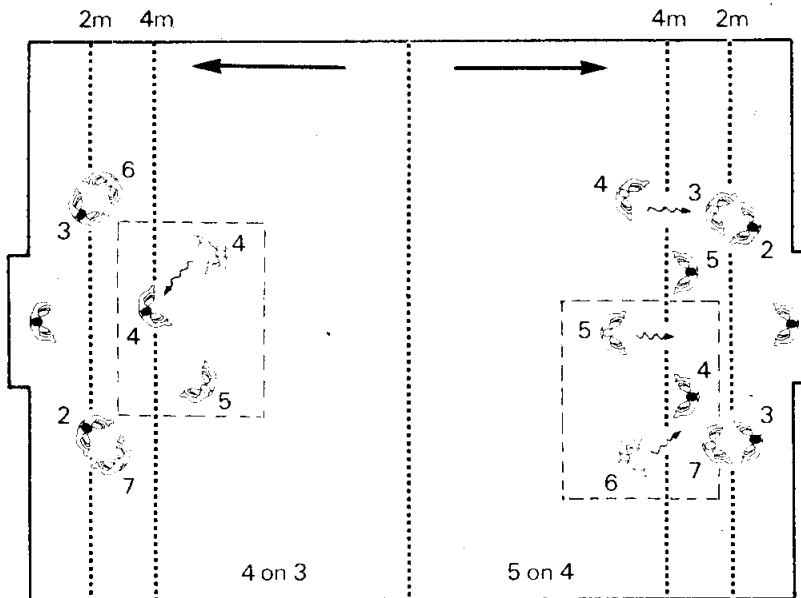
ในทางตรงกันข้าม ฝ่ายป้องกันนั้นต้องพยายามเข้าปะกบฝ่ายรุกดังนี้คือ

5. การป้องกันแบบ 1 : 2 ให้พยายามยึดหลักการป้องกันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า คือให้ผู้ป้องกันอยู่ตรงกลาง ดึงผู้รุกทั้ง 2 คนให้อยู่ด้านซ้ายและขวา ในระยะทางเท่า ๆ กันหน้าประตู ตามภาพการรุกแบบ 2 : 1 การป้องกันแบบ 2 : 3 ให้ฝ่ายป้องกันคอยลงมาหน้าประตูนอกเส้น 2 เมตร ดึงระยะทางฝ่ายรุกเข้ามาให้สมดุลย์ โดยเน้นทางด้านผู้ถือลูกคือหมายเลข 4 นั้น ปิดทางที่จะวิ่งรุกเข้ามาเสีย บีบให้ส่งบอลแทน เป็นต้น ดูภาพการรุกแบบ 3 : 2

บทที่ 10 แคลตติก

ภาพที่ 168 การรูกแบบ 2 : 1 และ 3 : 2

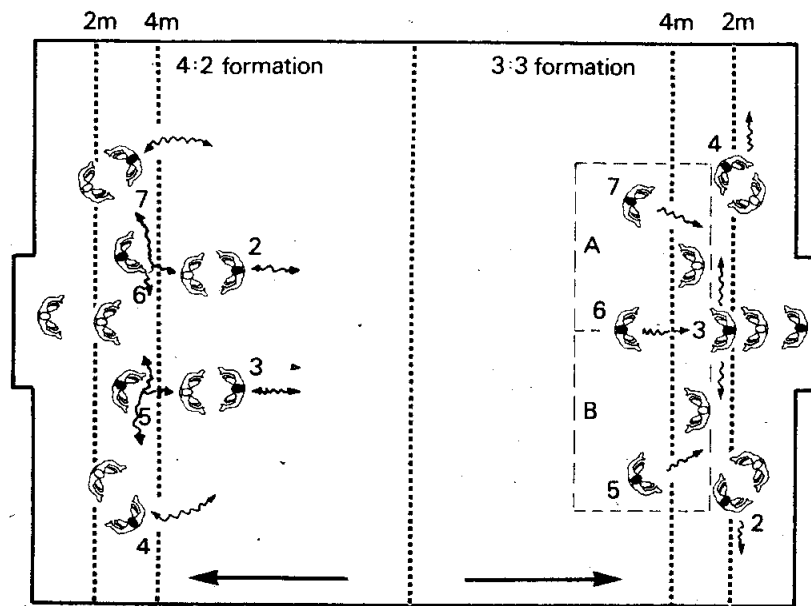

ภาพที่ 169 การรูกแบบ 4 : 3 และ 5 : 4

บทที่ 10 แทคติก

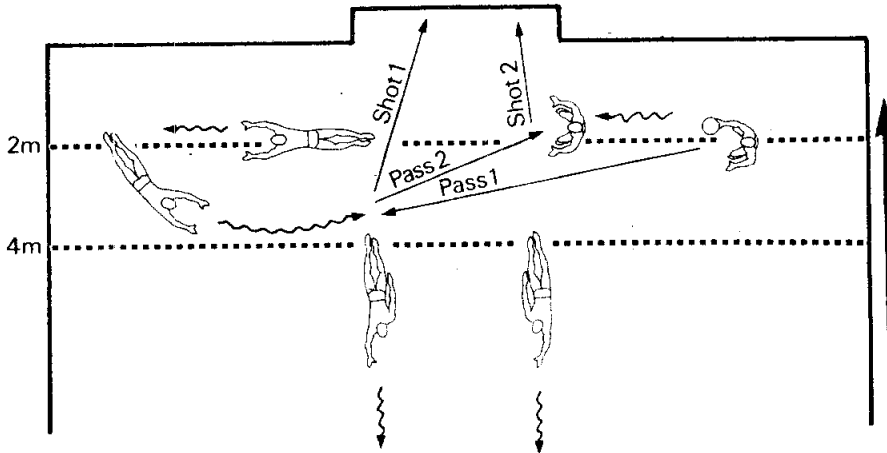
แผนการตั้งรับแบบ 5 คน ป้องกันในเขต

ให้ใช้วิธีการตั้งโซนในพื้นที่เป็นการป้องกันการรุก 2 รูปแบบ ให้ตั้งรับโดยใช้แบบ 3-2 เท่านั้น การป้องกันขึ้นอยู่กับฝ่ายรุก รุกมาในรูปกระบวนการแบบไหน ฝ่ายรุกอาจจะรุกแบบหน้า 4 หลัง 2 (เมื่อรุกขึ้นมาทั้ง 6 คน) ก็ได้ โดยให้รุกเข้าไปหน้าประตูใกล้เขต 2 เมตร 4 คน และใกล้เส้น 4 เมตร 2 คน ให้ฝ่ายรับทำการป้องกันแบบหลัง 3 หน้า 2 คน คือรับป้องกันกองหน้า 3 คน ต่อฝ่ายรุก 4 คน รับกองหลังอีก 2 คน ต่อฝ่ายรุก 2 คนเช่นกัน แต่ถ้าฝ่ายรุกใช้การรุกแบบ 3 ต่อ 3 (เมื่อรุกขึ้นมา 6 คน) ให้ฝ่ายรับถอยมาตั้งรับแบบกองหลัง 3 ต่อ 3 ส่วนกองกลางที่หนุนเข้ามาอีก 3 ให้ฝ่ายรับเข้าประกบ 2 คน โดยใช้ประกบแบบ 2 : 3 ให้ดูภาพประกอบ

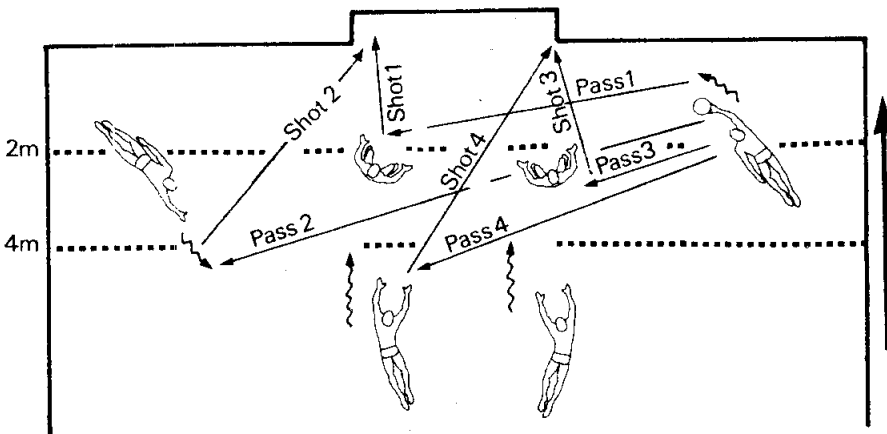
ภาพที่ 170 การรุกแบบ 4 : 2 และการรุกแบบ 3 : 3

ยุทธวิธีของการส่งลูกและการเข้ายิงประตู

ภาพที่ 171 แบบการตัดเข้ามารับลูกจากปีกขวา

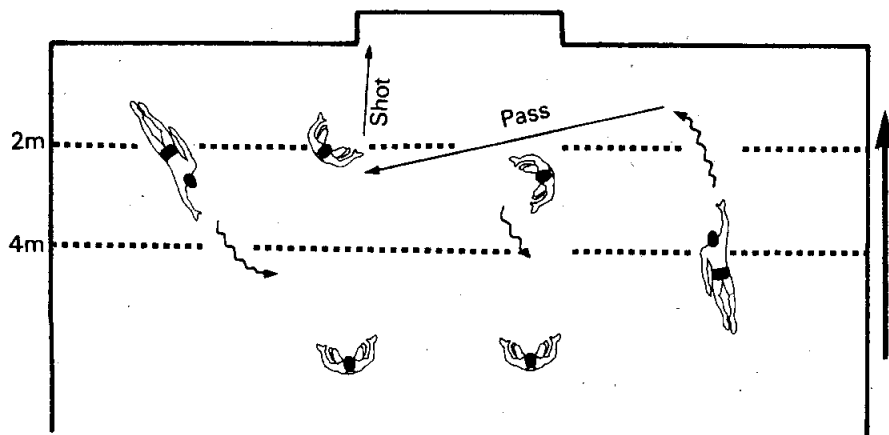
อธิบาย จากการเล่นลูกมุมตรงบริเวณเส้น 2 เมตร ด้านซ้ายของประตู ส่งตัดเข้ามาในให้กับผู้ที่ว่าตัดเข้าใน เพื่อรับลูกยิงประตู หรือส่งกลับคืนให้คนที่ส่งเริ่มลูกนั้นเพื่อให้เขายิงประตู

ภาพที่ 172 แบบตัดเข้ารับลูกจากผู้เลี้ยงลูกบอลมาทางปีกขวา

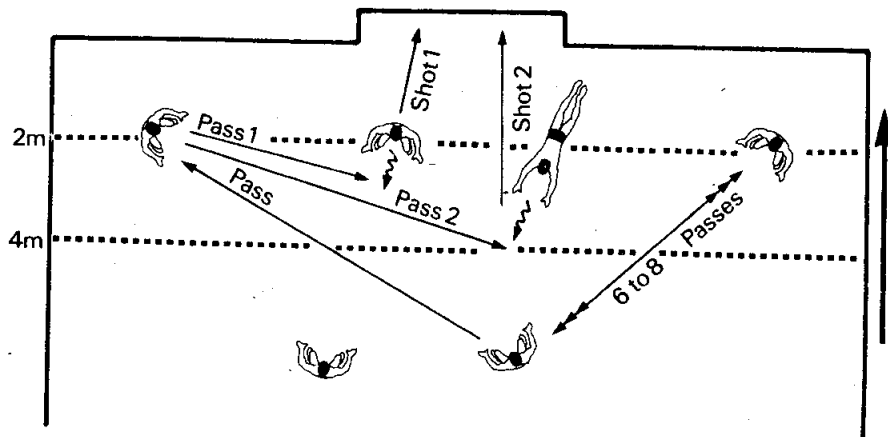
อธิบาย ให้ปีกขวาเลี้ยงบอลเข้าไปในบริเวณเส้น 2 เมตร แล้วส่งบอลย้อนกลับแต่ละจุดตั้งแต่จุดที่ 4, 3, 2 และ 1 เพื่อให้เพื่อนร่วมทีมเข้ามารับบอลเพื่อยิงประตู ในแต่ละจุดมีความสำคัญตามลำดับ คือจุดที่ 1, 2, 3, และ 4 ตามลำดับ จุดที่ 1 เป็นจุดที่ดีที่สุด อยู่ในบริเวณหน้าประตูเขตเส้น 2 เมตร

บทที่ 10 แทคติก

ภาพที่ 173 ทิศทางการส่งลูกให้ยิงประตู

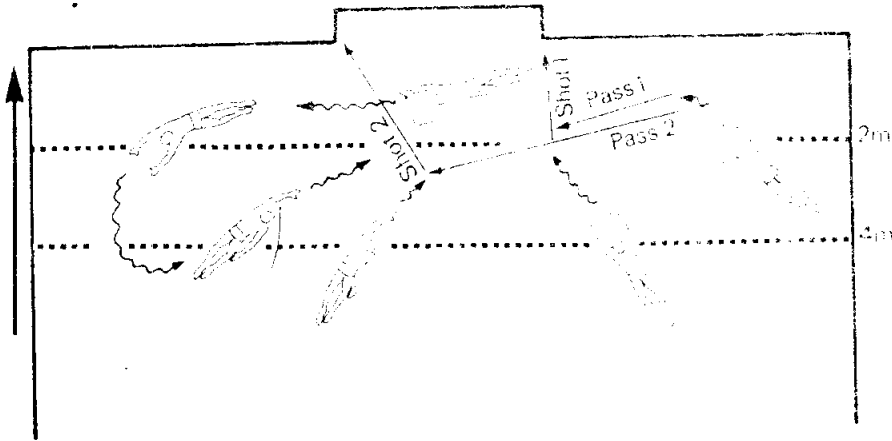
อธิบาย ให้ผู้เล่นทางขวาขึ้นเลี้ยงบอลเข้าใน แล้วส่งตัดผ่านมาบริเวณหน้าประตูให้เพื่อนร่วมทีมยิงประตู

ภาพที่ 174 การจ่ายและการยิงประตู

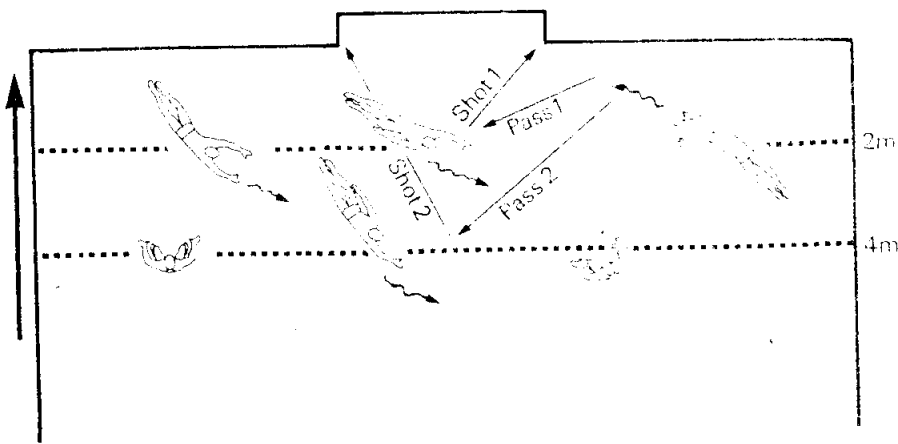
อธิบาย ให้ผู้เล่นปีกส่งไปมากับผู้เล่นกองกลางเตรียมตั้งหลักก่อน ให้ผู้เล่นกลางส่งออกไปด้านซ้ายมือ ผู้รับบอลด้านซ้ายจะจ่ายบอลเข้าในให้กับเซนเตอร์ยิงประตู หรือผู้ที่วางอีกคนหนึ่งยิงประตู

บทที่ 10 แทคติก

ภาพที่ 175

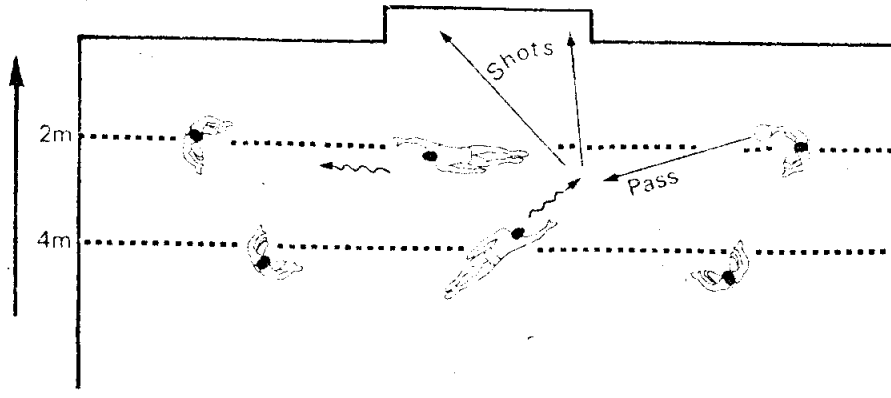
อธิบาย ให้ปีกว่ายเข้าในบริเวณมุมขวาของประตู และส่งเข้าในให้เพื่อนร่วมทีมทำการยิงประตู

ภาพที่ 176

อธิบาย ใช้วิธีการเล่นแบบเดียวกับแผนที่ 5 แต่ผู้ยิงให้ว่ายตัดเข้าหน้าประตู 2 จุด คือจุดเส้น 4 เมตร กลางประตู กับเส้น 2 เมตร กลางประตู ผู้จ่ายเลือกส่งให้ยิงประตู

บทที่ 10 แทตติก

ภาพที่ 177

อธิบาย แบบการรุกเข้ายิงประตู โดยมีปีกส่งผ่านเข้าไปให้ศูนย์หน้ารับลูกเพื่อเลี้ยงเข้าประตู หรือจะยิงประตูเลยก็ได้

ในแบบทักษะการยิงประตูแต่ละแบบให้ผู้เล่นฝึกยิง และนำมาใช้กับแบบฝึกทั้ง 7 อย่าง ทุกรูปแบบ เพื่อฝึกฝนหาความชำนาญในการยิงประตูก่อให้เกิดความรวดเร็วและแม่นยำ

หลักการเบื้องต้นในการรุก

การเข้าโจมตีหรือการรุก ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพการณ์ใด หลักการสำคัญที่เป็นรากฐานของการรุกได้สำเร็จต้องอาศัยหลักการดังต่อไปนี้

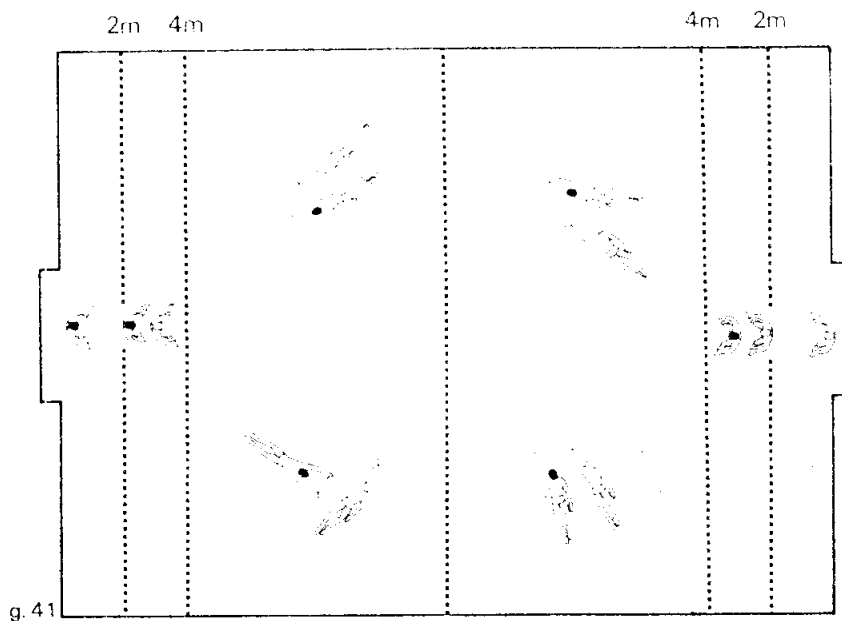
1. ต้องพยายามนำตัวออกมาให้เป็นอิสระจากฝ่ายตรงข้ามที่เข้ามาประกบอยู่เสมอ เพื่อก่อให้เกิดเวลาและสถานที่ (time and speice) ได้ในการรับลูกบอล ส่งผ่าน และการยิงประตู
2. ต้องพยายามหาโอกาสเข้าโจมตีเสมอ รู้ถึงจุดประสงค์ของเพื่อนร่วมทีมและฝ่ายตรงข้าม
3. ต้องมีความพร้อมอยู่ที่จะเล่นลูกได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อส่งบอลออกไปแล้ว
4. ให้พยายามสร้างทักษะที่จำเป็นในการรับและส่งลูกให้มีความเร็วสูงทั้งบนหน้าและในอากาศ รวมทั้งทักษะที่จำเป็นต่อการควบคุมและการป้องกัน

บทที่ 10 แทกติก

5. การยิงลูกครึ่งสุดท้าย ผู้ยิงประตูจะต้องอยู่ในตำแหน่งที่ดีที่สุด เมื่อคิดถึงความสัมพันธ์ของตำแหน่งกับประตู ผู้รักษาประตูและผู้เล่นป้องกันคนอื่น ๆ
6. ต้องพยายามที่จะทำการส่งลูกผ่านหรือยิงประตูเสมอ ขณะที่กำลังว่ายน้ำอยู่ และให้เคลื่อนที่รุกไปหน้าอยู่เสมอเมื่อมีโอกาส
7. ให้พยายามเอาบอลออกทางด้านข้างของผู้ป้องกันเสมอ

แบบของการป้องกันเบื้องต้น (Basic defensive formations)

การเล่นโปโลน้ำมีวิธีการป้องกันอยู่ 2 วิธี วิธีแรกเป็นการป้องกันแบบตัวต่อตัว ระบบนี้เป็นการที่ผู้เล่นที่ทำการป้องกันคนหนึ่งต้องเข้าติดประกบฝ่ายตรงข้ามคนหนึ่งอย่างใกล้ชิดโดยตลอดเวลา ไม่เปิดโอกาสให้เขารับหรือส่งบอลเลย ดังภาพที่ 178 การกีดกันบังคับแก่ผู้ฝ่ายรุกอย่างต่อเนื่องกันตลอด ทั้งในขณะที่เขาครองลูกบอลอยู่ และไม่ได้ครอบครองก็ตาม จะก่อให้เกิดฝ่ายตรงข้ามเล่นผิดพลาดมากขึ้นอย่างที่ไม่ควรจะเกิด การเข้าติดแน่นนี้จะต้องเกี่ยวพันกับตำแหน่งเฉพาะของบุคคลกับลูกบอลด้วย วิธีที่ผู้เล่นป้องกันสามารถเข้าติดและตัดลูกบอลอย่างได้ผลนั้น จะต้องให้ผู้เล่นที่ป้องกันอยู่ในตำแหน่งในวิสัยที่จะได้การโจมตีได้เป็นอย่างดีนั่นเอง วิธีป้องกันของวิธีนี้

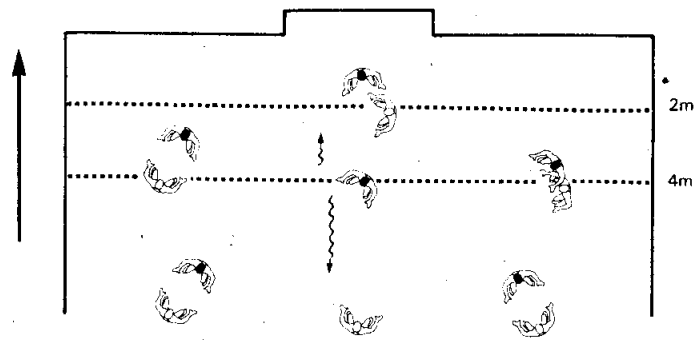

ภาพที่ 178 การป้องกันแบบคนต่อคน

บทที่ 10 แทคติก

เป้าหมายอยู่ที่การรบกวนเป็นสิ่งสำคัญ ให้ผู้เล่นเข้าทำอย่างต่อเนืองกัน แบบของการป้องกันแบบใดก็ตามก็เพื่อให้ได้ครอบครองบอลอีกครั้งให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่จะบรรลุความสำเร็จในการป้องกันแบบคนต่อคนนี้จะให้ดีที่สุดต้องเป็นการกระทำโดยทุกคน ทัวทั้งสระหรือทั้งสนามแข่งขัน

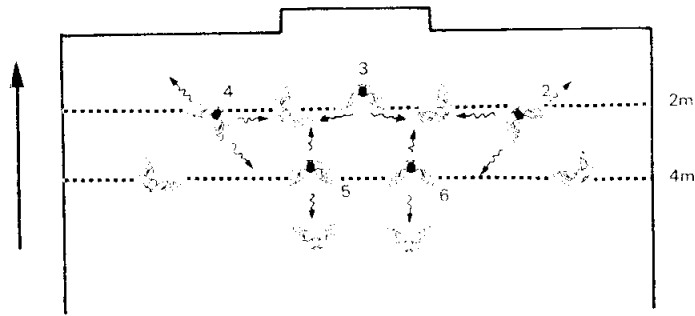
วิธีการป้องกันแบบที่ 2 เป็นวิธีการป้องกันแบบโซน (zone defence) ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการป้องกันแบบนี้ เพราะเป็นการง่ายกว่าที่จะป้องกันให้ครอบคลุมพื้นที่แคบ ๆ หน้าประตูแทนที่จะป้องกันไปทั่วทั้งสระ ดังภาพ

ภาพที่ 179 การป้องกันแบบโซน

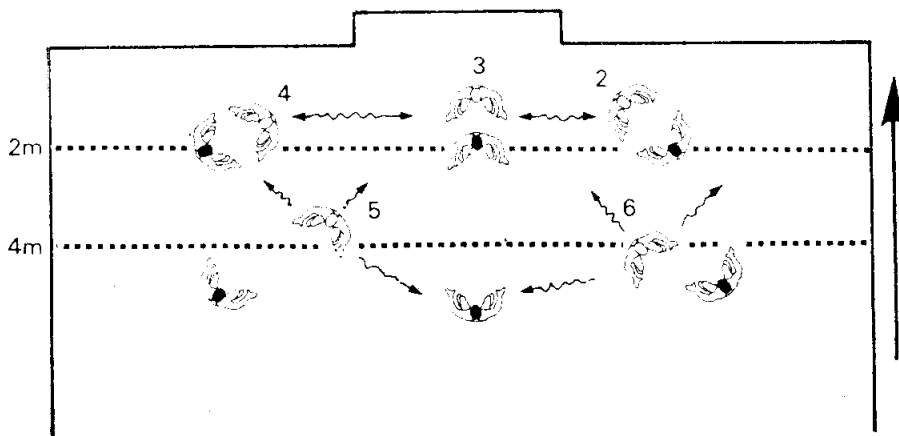
ในการป้องกันแบบโซน จะมีการป้องกันพื้นที่ทั้ง 2 อย่าง คือป้องกันให้ครอบคลุมพื้นที่ทำคะแนนส่วนใหญ่ไว้ และป้องกันทิศทางที่ฝ่ายตรงข้ามอาจจะว่ายฝ่าเข้ามาหรือทะลุทะลวงเข้ามาได้ ในการป้องกันแบบโซน ฝ่ายรุกจะต้องใช้เวลามากในการที่จะฝ่าทะลวงเข้าไปได้ และใช้สำหรับการบุกแบบเจาะแนวต้านทานเข้าไป การป้องกันแบบนี้จะใช้สำหรับการต่อต้านการรุกแบบจู่โจม เพราะการป้องกันนี้เป็นแบบที่รวมตัวกันอย่างรวดเร็วกระตือรือร้น กระชับพอที่จะช่วยให้ผู้เล่นในฝ่ายป้องกัน ประสานงานกันได้ดี ป้องกันการยิงซ้ำ รวมทั้งการตัดลูกและเปลี่ยนตำแหน่ง อย่างไรก็ตามการป้องกันแบบโซนจำเป็นที่จะต้องใช้บ่อยมาก เพื่อต่อต้านการจู่โจมของทีมที่ใช้การจู่โจมแบบ 4 : 2 โดยให้เคลื่อนตัวเข้าป้องกันตามภาพ

บทที่ 10 แทคติก

ภาพที่ 180 การป้องกันแบบโซนที่รุกแบบ 4 : 2

ในภาพที่ 181 ผู้เล่นหมายเลข 2, 3, และ 4 มีภารกิจที่ต้องเข้าทำการป้องกันผู้รุกถึง 4 คน ในเส้น 2/4 เมตร โดยหมายเลข 2 และ 4 ไปทางด้านข้างทั้งสอง ทั้งถอยหลังและเคลื่อนตัวไปข้างหน้า ส่วนผู้เล่นหมายเลข 3 จะต้องเคลื่อนที่ออกมาทางด้านข้างซ้าย ขวา เกือบตลอดเวลา เพื่อป้องกันผู้โจมตี 2 คน จากเส้น 4 เมตร ส่วนหมายเลข 5 และ 6 จะต้องติดคู่ต่อสู้แบบตัวต่อตัว การเคลื่อนที่จะเป็นแบบเดินหน้าถอยหลังอยู่ตลอดเวลา เพื่อช่วยการติดของผู้เล่นป้องกัน 2 คนที่เล่นในตำแหน่งกลางในระยะเส้น 2 เมตร ดังภาพ

ภาพที่ 181 การป้องกันโซนที่ถูกรุกแบบ 3 : 3

บทที่ 10 แทคติก

ภาพที่ 181 แสดงถึงตำแหน่งการป้องกันโซน เมื่อฝ่ายตรงข้ามใช้การโจมตีแบบ 3 : 3 ผู้เล่นหมายเลข 2, 3, และ 4 จะต้องป้องกันฝ่ายตรงข้ามแบบตัวต่อตัวในเส้น 2 เมตร ขณะที่ผู้เล่นหมายเลข 5 และ 6 จะต้องเข้าป้องกันฝ่ายรุกถึง 3 คน ที่เส้น 4 เมตร การเคลื่อนตัวเกือบทั้งหมด ของหมายเลข 2, 3, และ 4 จะเคลื่อนที่ตามแนวขนานหน้าประตู ขณะที่หมายเลข 5 และ 6 จะต้องเคลื่อนตัวทางด้านข้างทั้งสองด้าน เพื่อป้องกันฝ่ายตรงข้ามที่รุกเข้ามาและต้องเคลื่อนที่ไปข้างหน้าหรือข้างหลัง เพื่อป้องกันการส่งลูกและการยิงประตูด้วย

หลักการพื้นฐานในการป้องกัน (Basic defending principles)

ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันแบบใดก็ตาม มีข้อเสนอแนะบางประการที่ผู้เล่นแต่ละคนจะต้องจำไว้ให้ขึ้นใจ ถ้าต้องการให้การป้องกันในทีมของตนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อเสนอแนะมีดังนี้

1. ให้กดดันฝ่ายตรงข้ามตลอดเวลา พยายามทำอย่างต่อเนื่องมิให้เขามีเวลาในการที่จะส่งผ่านลูกหรือยิงประตู
2. จงอยู่ในตำแหน่งป้องกันที่ดีก่อนที่ลูกบอลจะมาถึง แล้วเข้าไปอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องที่จะเข้าป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ฝ่ายตรงข้ามครอบครองลูกบอลอยู่
3. จงอยู่ในตำแหน่งที่ตัวผู้ป้องกันอยู่ระหว่างลูกบอลกับฝ่ายตรงข้าม และอยู่ระหว่างประตูกับฝ่ายตรงข้าม
4. เมื่อได้โอกาสจะต้องพยายามเข้าป้องกันโดยเข้าแย่งลูก ตัดลูกหรือทำให้ฝ่ายตรงข้ามเกิดการผิดพลาดที่มาจากการถูกบังคับให้เขาไม่มีทางเลือกเลย
5. พยายามระวังการผิดพลาดที่ขึ้นโดยไม่จำเป็น
6. ให้ระลึกไว้เสมอว่า การป้องกันมักมาจากการจุดเริ่มในการโจมตีเช่นกัน ให้พยายามฉวยโอกาสในการโจมตีและตอบโต้การโจมตีนั้นด้วย